

ÖZEL SAHAKYAN NUNYAN ERMENİ ANADOLU
LİSESİ
FELSEFE BÜLTENİ
DÜŞÜN ATÖLYESİ

"Evet, sevmek büyük bir başarıdır!

Daha güzel kazancı olan var mı?

Daha güçlü, daha zengin olamazsın ama,

En büyük kahramanlara benzersin."

Goethe- Divan

"Hem sevmek hem de akıllı olmak işte bu
imkânsızdır."

Francis Bacon-Essays Of Love

Sevgi Nasıl Doğdu?

Sokrates sevgiyi bir -bilici- kadınla
konuşması aracılığı ile şöyle anlatır:
Sevgi ölümlü ile ölümsüz arasında bir
şey, tanrı ile insan arası bir şeydir.

Kadının

anlattığına göre: Aphrodit'in dünyaya geldiği gün, tanrıların
şöleninden payını istemeye gelen yoksulluk, bolluktan bir çocuğu
olsun istemiş ve onun yanına yatarak sevgiye gebe kalmış.

Aphrodit'in doğduğu gün ana karnına düştüğü için bu tanrının
kulu yoldaşı olmuş. Bolluk ve yoksulluktan doğan sevginin kaderi
de buna göre olmuş. Sevgi her zaman yoksul, kaba, pis, açıkta,
dağda, kapı önünde yatar kalkar, anasına çekmiş olduğundan
yoksulluktan kurtulamaz. Babasına çektiği için de iyinin, güzelin,
atılmanın peşindedir, akılcıdır. Bazen bolluk bazen yoksulluk
içinde olur. Bilgi ve bilgisizliğin ortasındadır. Çünkü, tanrılar bilge
oldüğünden, bilgisizler de bilgiye gereksinim duymadıklarından
bilgiyi aramazlar. Bu nedenle bunların ortasında olanlar bilginin
peşine düşerler. Sevgi de bunlar arasındadır. Ve bilgiyi arayanlar
filozoflardır. En geniş anlamıyla sevgi, her iyi olanı ve bizi mutlu
edeni arzulamaktır. Bu anlatılanlara göre sevgi, sürekli, hepimiz
için iyi ve mutlu edici olandır.

Aşk ile Filozof Arasında Bir Diyalog

Filozof.- Seni bulmak kolay olmuyor. Karşılaşmışken , kimi konularda bir sohbeta vaktin olacak mı?

Aşk.- Memnuniyetle!

Filozof.- İnsan soyunun en güçlü duygularından biri, belki de birincisisin. Mutluluk kaynaklarımız arasında pek önemli bir yerin var. Ama itiraf edeyim, biz filozoflar daha çok sana karşı duygular üzerinde durduk, seni fazla konu edinmedik.

Aşk.- O konuyu hiç açmayın! Benden en çok söz eden edebiyat, onun içinde bir şiir oldu. Şairlerin baş konuğu benim. Üstelik, beni çok az kırmışlardır şairler, pek büyük çoğunluğu hep yüceltmıştır. Hele Fuzuli'nin, "Aşk imiş her ne var alemde / İlm bir kıylü kal imiş ancak" dizelerini hiç unutmam. Nerde şairler, nerde filozoflar!

Filozof.- Ben olsaydım senin yerine mitolojiyi koyardım en başa.

Aşk.- Haklısınız. Özellikle de eski Yunan mitolojisini!

Filozof.- Oysa eski Yunan filozofu, Empedokles'in bir yaşamı vardır ki, o hayranı olduğun mitoloji kadar büyüleyicidir. O "Evreni dolduran hareket, "aşkla nefretin çatışması"ndan doğmuştur" der. Başlangıçta aşk vardı; sonunda da aşk kazanacak çekişmeyi. Ondan sonra gelen filozoflar da senin üzerine eğilmişlerdir: Sokrates, Platon, Aristoteles, Stoacılar için aşk, "en yüce ve en ince duygu" demektir.

Aşk.- Denecek yok! Ama Platon, beni pek idealize etmiş;"etten ve bedenden" soyutlamış, "tutku"larımı elimden almış; oysa, bir yerde "tutku"yum ben.

Filozof.- Sana öylesi yaklaşanlar da var: Özellikle Descartes ve Spinoza gibi filozoflarda, aşk bir "tutku"dur. Ve kişi de onu dizginlemek için aklını kullanarak, duru ve temiz bir duygu haline getirmelidir.

Aşk.- Oysa akli aşan bir yanımdır benim. "Baştan çıkarırım" ben; yanını, yöresini şaşırtırım insanlara. Bir yerde cesaret, kahramanlık ister benimle olmak.

Filozof.- Tehlikelisin vesselam!

Aşk.- Gözlerime baksanıza, bağlı! Ne yaptığımı bilmeyişim bundan ileri geliyor. İnsanlar, buna bakıp, "aşkın gözü kördür" demişlerdir.

Filozof.- Belki senin bu söylediklerinin de etkisi altında olacak. Schopenhauer, Nietzsche ve Hartmann gibi filozoflar, aşkı, insansoyunu sürdürmek amacıyla kurulan bir "tuzak" olarak görmüşlerdir.

Aşk.- Doğrusu, kötümser bir görüş!

Filozof.- Belleğimi yokluyorum da, seni en güzel anlatan filozoflardan biri, galiba Ludwig Feuerbach oldu. Modern felsefede, aşk konusuna çok daha başka bir açıdan eğilip onu kurduğu sistemin bir parçası haline getiren bu filozoftur. "Aşkı kutsallaştırmak gerekir, çünkü insanlar arasındaki bütün sorunlar aşkın gücüyle çözülebilir. İnsanlar, aşkın gücüyle bütün acılarından kurtulabilirler".

Aşk.- Pek hoşuma gitti! Aşkı kutsarken, düzen sorununa da bağlıyor. Beni çok düşündüren gelişmeler olmuştur. Başta geleni de şu: En büyük değerler para olarak görüldüğü, her şeyin onunla ölçüldüğü düzenlerde, benim göğsümü gere gere dolaşmam nasıl mümkün olabilir?

Filozof.- Tüketim toplumu, her şeyi sıradan bir hale getirip indirgerken, aşkın, yaşamın bu çok boyutlu olgusunun insanlar arasında yer etmesinin koşullarını da en aza indirmiş oluyor. Bencil ve sıradan duyguların arkasından koşup giden insan, üstelik donanımı da yetersizse, neyi verebilecektir başkalarına?

Aşk.- Evet neyi?

Filozof.- Aşk, özünde özgürlüktür; aşkın yasağı olmaz! Özgür bir dünya, aynı zamanda aşkların serbestçe yaşanacağı bir dünya demektir. Böyle bir dünyanın da uzağındayız; ama onu da kurmak gerekir.

Aşk.- Sizinle aynı düşüncedeyim sevgili filozof. Size teşekkürler.

Filozof.- Benden de teşekkürler...

"İnsan türünü sürdürmek için bireye kurulmuş bir tuzaktan başka bir şey değildir aşk."

A. Schopenhauer, Aşkın Metafiziği